

[Niels Frederiksen.]

bedste for at svare enhver sit i den selvstændige Bedrift, I har opnaaet. Dette tør det ærede Medlem Hr. Bording vist ikke sige til dem, men det trænger til at blive sagt. Der er efter min Opfattelse ingen Begrundelse eller Berettigelse for yderligere at gaa til en Særlovgivning for disse Borgere, som i Virkeligheden har deres Prioritetsforhold i Orden. Jeg vil gerne sige til den høje Rigsdag, at der hersker i Øjeblikket mellem Statshusmændene efter Loven af 4. Oktober ingen Prioritetskrise; der hersker kun den Gældskrise, som er opstaaet ved, at de Driftsmidler, man skulde erhverve under Højkonjunkturen, er faldet i Pris, og der hersker de Vanskeligheder i disse Hjem, som hersker i alle Landbrugshjem uden Undtagelse. Derfor synes jeg, det er rigtigt at sige det, som det er, at sige til disse Mennesker, at den Akkordlovgivning, som det radikale Venstre har foreslaaet, giver dem en Haandsrækning til at faa deres løse Gæld ordnet ved en Akkord. Det ærede Medlem Hr. Bording siger: Ja, men hvis de nu ikke kan opnaa Akkord? Dertil vil jeg sige, at deres retslige Stilling er netop en saadan, at de bedre end nogen anden kan opnaa Akkord. Og hvorfor? Fordi de i Henhold til Loven af 4. Oktober har den Beskyttelse, at ingen af deres Kreditorer kan gøre Udlæg i deres Ejendomme uden Landbrugsministeriets Samtykke. Derfor er det ærede Medlem Hr. Bordings Krav om en Særlovgivning for disse Mennesker ubetimeligt og uberettiget. Man skal sige til dem, at saadan er deres retslige Stilling, og den Lovgivning, der her er foreslaaet, gælder dem som andre under samme Betingelser og Vilkaar.

Endelig udtalte det ærede Medlem sin Forundring over, at en radikal Venstremand fra denne Talerstol kunde fremsætte en Bemærkning som den, jeg fremsatte i Forgaars; han kunde bedre have forstaaet det, hvis det havde været en konservativ Venstremand som den højtærede Statsminister. Men dette skyldes, at det ærede Medlem Hr. Bording ikke rigtig forstaaer det radikale Venstres Grundsyn paa Politik. Vi vender os nemlig mod alt, hvad der efter vor Opfattelse menneskeligt og personligt virker nedbrydende og sløvende, og efter min Mening er det en farlig Vej at gaa at sige til Mennesker, at de har et særligt Krav paa Statsmagten fremfor andre, naar dette retsligt ikke er Tilfældet. Vi maa hellere sige til dem aabent og lige ud: Vi hjælper jer ikke mere end andre; for I har ikke mere Krav paa Hjælp end andre. Det kildrer maaske ikke saa meget

i Statshusmændenes Øren, men jeg tror, de har forfærdelig godt af at faa det at vide.

Hvad angaar den retslige Stilling for Statshusmændene efter den gamle Husmandslov, forekommer det mig, at man ikke med samme Ret kan sige, at de har faaet en Særbegunstigelse af Staten. De har faaet et stort Laan til billig Rente, det er rigtigt, men den overvejende Del af denne Fordel er gaaet i Lommen paa dem, der udstykkede Ejendommene. Derfor ligger Forholdet i Realiteten saaledes, som jeg nævnte i Gaar. Den højtærede Landbrugsminister rystede paa Hovedet og mente, at jeg var for voldsom i min Dom, naar jeg sagde, at Prisfaldet paa mange af disse Landbrugsejendomme er lig 18 : 12. Men jeg vil gøre den højtærede Landbrugsminister opmærksom paa, at dette Tal er ikke helt tilfældigt. Lad os nu se paa, hvor meget Prisen for Opførelsen af Bygninger er faldet; og her nævnte det ærede Medlem Hr. Bording ganske rigtigt, at til at begynde med var Byggelaanene 16 200 Kr., men nu er de for indeværende Aars Vedkommende nede paa 9 000 Kr.; der er altsaa et Fald paa 7 200 Kr. paa Opførelsesomkostningerne ved et Statshusmandsbrug. Men ser vi saa paa Jordpriserne, tør jeg dristigt paastaa, at Jordprisen i Dag ved Udstykning ligger mindst 33 pCt. under den Pris, der blev betalt for Udstykningsjord i de af mig nævnte Aar. Altsaa er Prisfaldet i Realiteten mindst 40 pCt. af Realværdien af de Ejendomme, man har pantsat helt op til Bygningernes og Jordens Værdi. Og den, der tror, at Staten kan faa disse Prioriteter indfriet, han tror fejl. Derfor tror jeg, man maa se Sandheden i Øjnene, bøje sig for en nøgtern Vurdering af Ejendommenes Værdi, der foregaar i Henhold til Akkordlovens Bestemmelser, og derefter nedskrive Pantegælden og saa lade den Pantegæld, der ikke er Sikkerhed for, overgaa til Reglerne for løs Gæld og derved gøre det muligt, at disse Husmænd ligesom andre Landmænd og andre Borgere, der er kriseramte, kan faa deres Gældsforhold ordnet. En saadan Mand hjælper man ikke ved at give ham Udsættelse i 4 Terminer og derved forøge den Gælds Hovedstol med det Beløb, som i Forvejen er meget for stort. Vi siger fra vor Side ligeud: Der er ingen anden Rødning end en Akkordordning, der skærer det tabte bort og skaffer vedkommende Saldokvittering for de Hæftelser, der ikke er Sikkerhed for i Pantet.

Medens jeg er ved Jordprisen, vil jeg gerne give en Oplysning til Vejledning i det Ordskifte, der fandt Sted mellem den